

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni prëkmurszke evang. sinyorije reditel
i vödávník: FLISZÁR JÁNOS, Murska Sobota.

Rokopiszi sze morejo v Puconce posilati.

Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvänsztvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacilo

gorivzeme vszäki evang. dühovnik i vucsitel.

Riszálszki dár.

„V kom sze i ví vüpate, da csüjete
rëcs te isztine, tó je, Evangellom zve-
licsanya vasega, v kom szte i potom,
kak szte vervali, zapecsácseni z obecsá-
nyá Dühom sztim szvétím.“ (Efez 1, 13.)

Te naveke darüvajúcsi Bôg, z mocsnim obecsanyem szvojega Szvétoga Dühá obecsa nam. Nase riszálszko szveténye eto Bo'ze obecsanye z blá'zenov radosztjov i szvetlosztjov napuni. Velki dár csáka na nász . . . Bôg szvojega Szvétoga Dühá posle k-nam . . . Jeli známo mí prestimati zadoszta ete riszálszki dár? . . .

Jeli známo, ka je Szvétí Düh ona znotrësnya szvetloszt, stera je jedíno mogócsa preszvétíti polá cslovecse düse: on je Düh rázuma i módroszti . . . On je düh 'zitka steri je nász, tü'zne 'zivo-mrtvece greha jedíno zmo'zen právo ózivití. Riszálszki Düh od szamoga Bogá zhája . . . i je vretina vszega 'zitka . . . Zatém szí premiszlimo: kaksí krkócsi, szlabí lüdjé szmo mí; volo mámo na dobro, ali szpunití jo nemoremo . . . ovo, riszálszki Düh, je mócs z viszíne, Düh mócsi, steri nász szemtá gíbijócsé trsztje more za ocelne lüdi vcsíniti; pokrepí nász, obdr'zi nász vu lübéznoszti, vu mirovnom znásanyi . . . pokrepí nász vu hípi trplënya, vu vöri szmrtnoj. I eti je nase nevolno, grehsno szrdcé . . . 'zelejócs csáka ono csúдно zmo'zoszt, stera je ocsiszti od groznoga

bremena, stera je znóvics za cërkev, za sztáneK Bo'zi poszvetí . . . I riszálszki Düh oprávi eto csüdo . . . nebeszki ogen vu'zgé vu nasem mlácsnom, mrzлом szrdci, ogen vere, lübéznoszti, pobo'znoszti, molítvi. Té pa lehko nepotrebújemo mí rávno eta!?

Potom je Düh riszálszki Düh trósta . . . pokojí, otávi vu hípi nevole i sztaranya . . . On je Düh radoszti, steri je jedíno mogócsi szladko radoszt szpraviti eti na zemli, po szmrti kmicsnom dolê . . . zmo'zen, neobládani pomagács, steri k-obládnoszti pela . . . bátrivitel nas, steri odbíje trpetajúcsó bojazen nasega szrdcá . . . z-ednov recsjóv: Riszálszki Düh nász z szvojov blagoszlovnov obilnosztjov za Krisztusove práve hérosze posztávi, za vucseníke vcsíní . . . rëcs te isztine, evangeliom zve-licsanya zapecsati vu nasem szrdci . . . Eto csüdo scsé Bôg doprineszti pri nász z mocsjov riszálszkoga Dühá! — Ocsa moj nebeszki, Goszpodin Bôg moj! Szpuni nad nami tvoje szvéto obecsanye . . . darúj i nam tvojeja Szvétoga Dühá! . . .

Düh bo'zi! ti bojdi z-nami,

Odküplenimi düsamí;

Pelaj nász po sztezi szvetsztva

K-zelnomi cíli blá'zensztva.

Tí, 'zitka póti kazitel,

Boj nam szmileni voditel,

Da nász v-mre'ze ti nesztální

Nigdár nezapleté szvét jální:

Tí daj pomócs, oh vísna mócs!

Ti, dike nebeszke szvetloszt,
 Bŭdi nam szrdca na vrĕloszt,
 Da rŭznoszt zla odŭrimo,
 I tebi v-szvetsztvi szlŭzimo:
 Pelaj vsze z-gnŭszne blŭdnoszt
 K-vretini 'zitka mŭdroszti,
 Da vszi Bŭga prav szpoznajo,
 Ino dosztojno zvisavaĵo. —
 Boj k-poszvti vszemi szvti!

Eden kejp z-Indije nam na vcsenyĕ. *)

Z-lŭbĕznosztĵov bi Vam jasz rada ete kĕp,
 lŭblĕni cstiteľje nasega lizsta, z-onoga naprĕdĀ-
 vanya dale pripovidĀvala.

„Ka mĭszlite, kakso zahvĀlnoszt mĀ eden
 indijanszki, z-pogana grĀtani krsztsenik?“ Pĭtao
 je goszp. inspektor te k-coj poszlŭsajŭcse. In-
 spektor Hammitzsch je szam pĀr deszĕt lĕt onim
 kmicsnim poganom Jezusa evangelium glĀszo. I
 tak nam je pripovedĀvao ono velko, szkoro ne-
 vŭrvano zahvĀlnoszt od ednoga indiĀnszkoga
 mladĕnca, stera sze je komaj pred pĀr kĕdnami
 (zdaj 'ze mejszecmi) zgodila. „Pred devetmi
 kĕdni je na nase hi'ze vrĀtaj mocsno zvonilo, to
 je bilo 'ze tĀ v-nocs okoli 11-te vecsĕr, Mĭ szta-
 nŭjemo v-drŭgom stoki nase hi'ze i dŭnok sze

*) (Vzeto z-ednoga naprĕdĀvanya od misszion-
 szkoga inspektora Hammitzscha z-Leipzig-a dr'zĀno v-
 Novom Vrbaszi t. l. januĀra 18. i 19.)

je nam csŭdno vidlo, ka za nevole more biti,
 ka nĀsz nikĀk tak keszno iscse. V-tom csaszĭ je
 'ze vratĀrojca dveri odprla. I z-velikov sztraho-
 tov pribĭzi k-meni i krĭcsi: „g. inspektor, g.
 inspektor! Nikaj csarnoga je pri nasi dveraj.“
 „Ja reszan, jasz idem doli“, prĀvi nam g. in-
 spektor: „Pa ka mĭszlite, ka csarnoga je bilo
 pri nasi dveraj? Eden indiĀnszki mladĕnec.

Toga mladĕnca je szama zahvĀlnoszt prĕk
 velkoga morja v Europo gnĀla. Tĕ cslovek je nĕ
 znao niti ednoga europanszkoga jezika i dŭnok
 je menĕ gorinajsao. Jasz ga pĭtam po nyegovom
 lasztivnom jeziki, ka on tŭ v-nocsi iscse? Pa
 ka mi je odgovoro? „VĀsz“, ja kakso formo?
 „Ja VĀsz iscsem jasz 'ze cĕli dĕn po vĀrasi i
 hvĀla Bŭgi, ka szem VĀsz najsao.“ Te szem ga
 vŭopitao, ka zaka me iscse i zakoga volo je v-
 Europo prisao? Pa ka mi prĀvi? „Za nikaj
 drŭgoga volo szem ne prisao v Europo, kak eti
 Vam eden, Bŭg plĀti povedati. Vam i onoj vĕszĭ
 stera je nam indijanmarom dĀla missziionszko sŭlo
 gori posztaviti. Proszim, povĕte mi, gde je tisz-
 ta vĕsz?“

Pa reszan, jasz poglĕdnem nyegova pĭszma,
 sze je tocsno zamerkano, kak mi je pravo. Pri
 nasz je prenocsŭvao i na drŭgi dĕn szam ga
 poszlao v- Tak je tĕm evangelicsĀncom
 on prisao z-Indije „HvĀlalĕpa!“ povedat. I kak
 zahvĀlnosztĭ szkĀzanye je dao szaksemi gmajnari
 eden szvilnati indiszki robcsek.“ Oh kaksa za-
 hvĀlnoszt!

Eden gĀlyarob dŭhovnik.

Poszlov.: JUVENTUS.

Od LipotvĀra do NĀpolya szo gnali ob-
 szojene protestanszke dŭhovnike. Zmĕsz szo na
 eden falat sz-hajŭvom sli, ali zatem szo pĀ
 velko, teĵko pŭt mogli vcsiniti peski, z-ranjenimi
 nogĀmi, opesani, z-'zmetnim szrcem szo prisli v
 NĀpoly, gde jih je gĀlyarobsztvo csakalo.

Gemanner Gy., tĕ trdoga szrcĀ sztotnik, kĭ
 jih je szprevĀjo po cĕloj pŭti, nyim je pocsinĕk
 zapovedo pri ednoj mĀloj gŭscsi. Tĕ zmantrĀni
 robi szo sze tam tĀ vtĕgnoli na zemlŭ, gde je
 steri rĀvno sztano, dokecs szĭ je sztotnik na
 eden bli'zĀnyi brescsek szeo i kak redno, tak i
 zdĀ je ōmurno gledo pred szĕbe i szĭ je etak
 premislĀvo:

„Ka za mŭcsi je dŭnok, ka drĭzi dŭso v tĕ
 nevolni, vkŭppotrĕti robaj? Prisli szo dokonca

te'zke pŭti, znĀjo, ka csĀka na nye, pa itak
 nescseĵo zataĵiti szvoĵo vero, za volo stere
 trpiĵo.“

Tĕ robi dŭhovnicke szo szkoron brezvĕszt-
 no lĕzali v szenci od velke trŭdave, eden szol-
 dĀk, tĕ dobroga szrcĀ Filiĵ, kĭ je je med potĵŭv
 tŭdi vecskrĀt posajnalivo, nyim je vodŭ prineszo,
 sz tŭv szo sze malo otavili.

Treszĕti jih je bilŭ vszevkŭper tĕ mantrni-
 kov. Szkŭpno trplĕnye jih je escse bole vkŭper-
 zvezalo.

Simonidesz, tĕ velkoga znĀnya dŭhovnik-
 profeszor nyim je naszkrivoma kivno i malo
 bole szo szĭ vkŭperszeli. Gemanner sztotnika
 szoldĀki szo globoko szpĀli.

Simonidesz je naprĕdao ovim pĭszmeno
 prosnyo, od stere szo szĭ po cĕloj pŭti telko
 zgucsĀvali i stero szo Ruyter MihĀly, holland-
 szkomi admirĀlisi scseli poszlati. ZdĀ szo jo

„Pa ka sze je zgôdilo za dvá dni?“ Na-
dale právi g. inspektor: „Za pár dni vgojdo
rano ob 5 ti sztoji pá nikaj (nikák) csarnoga
pred nasov hízov, ja sto je bio? On indiánszki
mladénc. Pá ga pitam, ka iscse tak rano tú?
je dônok nê vecs v-Indiji, ka tú lüdi sztrási. Pa
mi právi: „Ah odpüszтите! Szamo edno Vász
proszim, povéte mi, gde 'živé nas ocsa Luther?“
Nas ocsa Luther? O szinek, on je 'ze pred pár
sztolétmi mrô. „Ja to jasz znam, ka je on 'ze
mrô, ali dônok nindri more pokopani biti i jasz
scsém tú nyegov grob viditi, pa tú nyemi eden
„Dankeschön“ povedati. Za nyegov vrêden, mô-
der katekizmus, steroga nam je senkao, steri
nász pela vö z-kmiczni vihérov 'zítka.“ Kakso
formo nyemi pa té scsés, tvoj „Bog pláti“ po-
vedati? Ja znáte, jasz szem szí zse pár lét vkü-
sparao moje pêneze i záto nyemi küpim eden
velki vènc z-ednim velkim pantlikom, z-zahvál-
nim napiszkom i polo'zim na nyega grob. Lehko
dônok nyegov práhpepél obcsüti mojo poniz-
noszt i zahválnoszt do nyega.“

Reszan je sô v-Wittemberg i je goripoiszko
Luthera grob, pa je polo'zo na nyega eden velki
vènc z-ednim pantlikom i v-nyem z-napiszkom:
„Velka ti hvála za tvoj vrêden katekizmus!“

Nika drúgo je nê csüdno od toga Indiána-
ra, kak edno. Indiánci nemajo té rêcsi „zahvál-
noszt“ v-nyuvom jeziki. Eden tiszti cslovek more
tô scsiszta nacsí vöpovedati, csi tô pomèni

vszi podpizsali sz-krvjôv, ár vszakomi szo
krvavile nogé od lanca, sz-sterim szo vküper-
zvèzane meli nogé. Nê szamo eden med nyimi
je hodo v Hollandiji i tak pozno verevréloga
admirálisa. Csi stoj, on je tiszti, ki nyim lehko
pomore.

„Ali kakda nyemi szprávimo do rôk pros-
nyo?“ — pito je F. Števan.

„Csi Bôg tüdi tak scsé, príde nyemi do
rôk“ — odgôvoro je Simonidesz z-krepkim
vervanyem.

„Csi je pa tak popiszano, da naj tüdi na-
dale trpimo, te sze tüdi moremo podvr'ti Bo-
'zoj völi“ — je pravo té krotkoga szrcá Tr.
János, koga szo pajdásje szamo za János dühov-
nika zvalí, ár je tak krotek, mérlübécsi bio, kak
János apostol i tüdi tákse goréce düse. Szla-
boga, tenkoga tēla, ali z velkov dühovnov mocs-

„zahválnoszt“. Tak je pravo g. missz. inspektor
Hammitzsch.

I mi mámo v-nasem materszkom jeziki tó
rêcs i tú katekizmus, pa szmo nancs nê dalecs
od Wittemberga, sto je znász, ka de sô v-Wit-
temberg Lutheri zahválnoszt szkázat za nyegov
katekizmus?“

Tú i mi Prékurci bojmo zahválni za
Lutherov-Katekizmus! Ár ga mámo v-nasem
materszkom szlatkom jeziki. Nê szamo zahválni
Lutheri, steri nam ga je szpízao, nego Bôgi ino
onim vrêlim ocsákom, (Kardos Jánosi) steri szo
nam ga dojobrnoli v-materszki jezik.*)

M. Űl.

*) Zahválni szmo prevecs nasoj vréoj vküpdela-
jôcsoj szesztri za ete nyéni notriposzláni artikulus, vu
sterom sze tak genlivo opominamo ná zahválnoszt proti
nasemi nemrtelnomi reformatori Dr. Luther Mártoni i
proti nyegovomi máloni katekizmusi, steri je edna naj-
bole razsirjena kniga po cêlom szvéti! Zahválni szmo
pa nê naszlednye celo Ny. Vel. nasemi szvetlomi králi i
viszikoj králevszkój vládi za to, ka lehko vcsimo povszé-
dik Lutherov katekizem (verenávuk) po materszkom
jeziki!
(Red.)

„Verosztújte, sztojte vu veri, mo'zjé bojdte
i mocsni bojdte.“ (I. Kor. 16, 13.)

*

„Moje ogvúsanye je, ka je biblia i szamo
biblia tiszto, z-steroga szí lehko csáka cslove-
csnsztvo szvoje zvelicsanye tüdi vu príseszt-
noszti.“ (Wimmer.)

*

„Bôg sze ne dà oszmijávati. Kakoli széja
cslovek, tiszto bode 'zeo.“ (Gal. 6, 7.)

jôv je vsza pretrepo i escse je vszigidár on batrúvo
té nisterne vcagajôcse.

Komaj szo bili gotovi sz-prosnyov, stero
szí je Simonidesz pod ronyavi gvant szvoj szkrio
csüla sze je sztotnika zapoved; naprê potüvati!

Szoldácke szo sze zbüdili, vküper szo za-
vrnoli robe. Sli szo naprê. Kapetan i szoldácke
szo nê zamerkali, ka Simonidesz i Masnitius
szta osztanola od nyí, gda szo prék edne go-
scsére sli. Tô szo szamo tē robi — pajdásje
vidli i szo razmili, ka szta nakanila — pri nyi-
ma je bila prosnya. Z véksim vüpanyom szo
sli dale.

Escse pred szuncsavnim zahodom szo za-
várali lêpi Nápoly z Vezuvom, steri sze je
dalecs kadio. Vnogo hajôvov je sztalô na morji
pri Nápolyi. Robi szo z-'zijajôcsim poglêdom
iszkali hollandszko zásztavo. Kapa csi je rávno
tú z-zlátimi oroszlaní okincsana admiralisova

Szlávi i protestantizmus.

Znána pravica je, ka szo romunszkoga pleména národje: spanyolje, portugáli, francuzje, taliánje i Júžne Amerike sztancsarje, 'ze pôleg národnosztí predestinálivani na katholicsanszko vadlúványe; prôttomi germánszkoga pleména národje; nemci, anglusje, svédi, norvégi, dáni, Szeverne Amerike zdrúženi dr'zél i Kanade sztancsarje szo protestánusje; k-koncovi szlávskoga pleména národja szo z véksega tála grcsko-ortodox, ali nacsí zhodne pravoszlávne materè cérkvi verníki.

Z-vékse sztráni je tó tak, ali da vszáka regula má vövéjtje, tak i prí tom túdi jesztejo tákse. Med rumunszkoga pleména národmi sze túdi náidejo, csi bár vu ménsem racsúni protestanusje, escse i med románi pravoszláv verníki. Med germánszkoga pleména národmi túdi katholicsánje, na példo: júžni nemci i v-Angliji irci; vu velikom szlávskom národi veliki racsun katholicsánov, na példo: poláki (lengyelje), csehi, szlováki, szlovénci i horvátje szo navékse vszi katholicsanszke vere, tak túdi Bosznie, Dalmácie sztancsarje. I med szlávskimi národmi jesztejo evangelicsanje i rávno v-nôvom hipi sze med szlávmi razsürjáva nájbole protestánszko vadlúványe.

Dávno, vu zacsétki reformácie je med szlávmi doszta verníkov naszledúvalo Luthera. Med

szevernimi szlávmi Husz Jánosa pohodniki: csehi, szlováki (tótje) i escse v-Polszkom sze je vu velikoj meri sírilo evangelicsanszko vadlúványe. Med júžnimi szlávi je Trubár Primo'z i Dalmatin György z velkov vrélosztjov razsürjávao med szlovencmi i horvátmi evangelicsanszko vero. Gde je bár szledi grozno, divje pregányanye zcsiszta vösztrébilo tó vero. Trubára i Dalmatina szamo, kak pizátela, jezika osznovitela szpominajo, kak vere reformátora szta pozábleniva. Nyidva národ je nê bio szpodoben prôti sztáti, odsztópo je od reformácie szvétoga návuka.

Z-pozdignyenov glavôv szamo jedíno mi vendszlovenje lehko vadlújemo, ka je med júžnimi szlávmi li med nami osztála gori pôleg vszega groznoga pregányanya evangelicsanszka vera, mi szmo jo obarvali i goriobdr'zali, kak ocsákov nasi drágo ôrocsnino.

Mi niti nevêmo, niti sze neszômnimo, nakeliko ceníjo i prestimajo zvônêsnyí velki protestánszki národje eto naso zdrznoszt, veliko verelúbéznoszt, stera je nász szpodobne vcsinila, ka pôleg vszega teskoga vardévanya, trplénya, szmo nevkleknyeno osztanolí vu ocsákov nasi vadlúványi jedíno mi, premáli národ med júžnimi szlávov môrja válovjem.

Csí nász je bár máli racsun, ali nasa vu ocsákov nasi vere vrélosztí nevréta bivoszt je 'ziv dokumentom, ka med júžnimi szlávmi túdi lehko jesztejo protestánusje. (Dale.)

gálya*)? Nyihovo cêlo vüpanye je zdâ tó bilô. Ali nê szo jo nindri vidli.

Sztotnik je robe vsze ôdo zvün dvá, steriva szta znan tászpadnola mrtviva gder na pôti, kak szí je miszlo. Za 50 zláti szo kúpili vszakoga. Nisterne je Szv. Janiárus, nisterne Szv. Marija, nisterne pa Szv. Klára gálya kúpila.

Sztotnik je rad bio, ka sze je oszlôbodo od vszê. Pascso sze je nazáj v Lipótvár i je oblúbo v szebi, ka vecs nigdár nede szprávlao robe.

Nyegovo trdo szrcé sze je sztrsznolo, dűsa sze nyemi je sztrôszila od csüdüvanya, sz-sterim je glédo na krepko vero, pokornoszt tê rob-dűhovnikov, ki szo escse med nájvéksov trűdavov i trplénym 'zoltáre szpêvali. Gda je nazáj v Lipótvár prisó, v drűgo meszto sze je proszo,

*) Indasnyí hajov, steroga szo lűdjé z lopatami gnali naprê.

na granico, gde sze lehko bojűje sz-törkom. Miszlo szí je, ka v bojűvanyi nazáj dobí zgűb-leni dűsevni mêr.

Ali escse z nájvéksega szna sze je prebűdo vnogokrát, ár csűo je genlive peszmi rob-dűhovnikov. Escse v bojűvanyi, med trombôte glászom i cinkanyem szablov je csűo tó peszem. Nê sze je mogo vecs oszloboditi od nyé. Nê csűdo, ár tó je nê kaksí zvűnésnyí glász bio, nego dűsnévészti nyegove glász. Tá je pa vedno 'znyim sla, kak ténya za têlom, nê sze je mogo ognóti. Zanêmila je escse szamo te, gda je eden tórszki mecs prebio nyegvo szrcé.

Rob-dűhovnike szo notriszpiszali v szmrtne knige, v knige gályarobov. Vszako 'zebko szo nyim vardenoli, csi nemajo kaj táksega prí szebi szkem bi sze rêsili lancov, zaisztino pa záto, ka csi bi pêneze meli prí szebi, tiszte bi szí v szvojo 'zebko szpravili. Tam szo sztáli vszi na

Rázloczni máli glászi.

Radoszti glász. „Záto csi ví húdi bodô-csi znáte dobre dári datí deci vasoj, od koga bole Ocsa vas nebeszki dá Dühá szvétoga onim, kí ga proszijo.“ (Luk. 11, 13.)

Deszèta evang. cérkev v Prêkmurji. Radoszti glász je zísao z D. Lendave. Nasa nájménsa i nájszlabêsa, dolnjalendavsška gmána je z velkim ino krepkim dühom szkoncsala, ka szvoje dávnó, globoko 'zelénye zdâ ednók dönok szpuni, gori szí zozída Bo'zo hízo. Vu te'zkom csaszí sze je na velke áldove odlôcsila eta jedino vu veri mocsna nasa szkrádnyá trdnyava. Zvôn szvoje 'ze nê mále materiálne môcsi sze vûpa vu Bo'zój i verebratov pomôcsi. Hítmo nyê na pomôcs z gotovim szrdcom i odprtími rokmi! Bili szo 'ze od nasí csaszov escse te'zkési csaszí i bili szo od nász escse szrmaskési lüd-jé tüdi. I ovo, oni szo nam zozídali cérkvi, solé, farofe. Záto posztanmo zdâ vszi edna velka dühovna familia, stere kotrige sze vküpradújejo, vküptrpíjo, eden za drúgoga szküpnó aldújejo! Ogvúsamo, potrôstamo nase cérkev sztrádajôcse, raztorjene verebrate v D. Lendavsškoj fari z-Jezusovimi recsámi: „Nenihámo vász szírotice, pridemo k-vam!“

Pôsta. J. P. Lj. „Poziv“-a, ár gvúšno politicsno licojno má, szmo na podlági porácsa-

nya reditelszke nazavûpnoszti nê mogli na ocshivsznoszt datí v nasem lizsti, steri teszno verzška dugoványá oprávla. — **Siftár Károly Buenos Aires.** 8 dollárov dôbili. Jeli szte je za D. Liszt, ali pa za nas Kalendari poszlali? Láni poszláni 7 dollárov szmo nê dôbili. — **Skrilec Kalman Buenos Aires.** Na kój szí poszlo 335 Din. vém szí nikaj nê du'zen? — **G. R. M. Jasz** nikaj nemorem vcsiniti vu vasem 'zalosztnom dugoványí. Pritô'zte sze na gmánszkom gyúlési, ali pri vodsztvi nase sinyorije. — Vszém verebratinszki pozdráv!

Konfirmácija v Puconci. Májusa 14-ga, na dén Jezusove obládnoszti i dike je bila ôszvetna konfirmácia v Puconszkoj cérkvi. Konfirmálivani je bilô 22 decskov i 18 deklic. Konfirmandusje szo pokázali, ka glávna vcsenyá szv. vere nase krsztsanszke poznajo. K-oblúbe dévanyí szo lépe, pripravne versuse pravlí; med ôszvetkom vecs pészem popêvali. Petéro szírotic brez ocsé, stiri brez materé i edno z-cêla szírotico szo dühovnik poszebnó tüdi blagoszlovili, pri sterom sze je vszáki szkúzo. Naj ete lépi dén deci i roditelom kém bole nepozábleni osztáne vu nyihovom cêlom 'zitki, záto je fara vsze kofirmanduse z-lêpimi szpômenka lizstami obdarúvala. Ka ti konfirmálivani z-djányom tüdi scséjjo 'zivetí za naso szv. m. cérkev, kre toga szvedocsi nyihov pri toj prilíki prineseni áldov 299

red tê za vadlúványa volo trpécsi. Prineszli szo 'zerjávo 'zelezo i sz-tisztim szo je zosetmplali. B. Stefan je vido, kak sze sztrôszijo vküper nyegoví pajdásje, od szramote rapécsim obrázom jih je batrúvo :

„Bo'ze agnece zostemplajo, naj sze lôcsijo od szvojih hohárov.“

Bajuszi i szakálo szo nyím zscsiszta doli obríli. Gda je na L.—i dühovnika priso red, kí je batrivno trpo, da nyemi 'zerjávo 'zelezo prítisznejo, zdâ je razburkano goriszkrícso :

„Escse tó mosko lepoto nam vkrajzve-mejo!“

Glavô szo nyím obríli, na nyô szo turban, z niksi rdécsi ronyaví [côt naprávleno tórszko ôbo dôbili, naj szpodobni bodejo k ovim tórszkim robom.

Tak oblecsene szo potem notrivtálali na gálye.

János dühovnik je bio nájbole neszrecsen, ár szo ga odtrgnoli od pajdásov, edinoga szo ga vtálali notrí na Szv. Janiárius gályo, tak nyemi je niti té trôst nê oszto, ka bi z-ovimi pajdási vküper trpo.

Gda je na gályo sztôpo, vido je, ka je seszt-seszt robov prikapcseni vküper z-lancom pri ednoj-ednoj velkoj lopati, stero szo tak mogli goníti, ka sze je zdrúgov nê szmêla vküper vdaríti, ár nyím je palér tam sztaô za hrbtom i sz-korbácsom je vszêko vdíljek po hrbti onomi, kí sze je zmêso, ali komi je rôka povisznola od trúda.

Na gályi je táksa tíhocsá bíla, kak na cintori. János dühovnik szí je tak miszlo, ka niti nega na nyê lüdi. Szamo je voda csopátala, kak szo velke lopate v nyô namákali. Robi szo nê mogli jávkati, ár szo nyím vúsizta sz-spicasztim leszom podlô'zili. Tak szo plavale gálye po

Din., steroga sze darúje decskov áldov 122 Din. na Podpornico, deklie áldov 177 D. pa k-neszprhivomj venci v-szpomin na Luthárovo Fliszár Sarolto za Diacskoga Dôma stipendij. Cérkev je pri toj ôszvetnoszti nabito puna bila. Doszta vernikov je prislo z-szôszedni far glédat ete pozdignyeni ôszvetek.

Jugoszlavski stampi i nase nôvo cerkveno vodszstvo. Od zbrányae púspeka i szvetnoga cérkevnoga presidenta szo szkoro vsze dnévne novine naserci i simpaticsno píszale. Vsze szo tüdi prineszle kêpe nôvozebrániva voditela. Piszátel zagrebszki „Morgenblatt“ novin je aprila 8-ga v Beogradi eden interwiew meo z Dr. Popp púspekom, kí szo med drúgim szledécsa pravili: „Pri usztavi nase evang. cérkvi szo nam dr'závne oblászti prevecs na rokô sle vu vszê cérkevni pitanyaj. Nase lüdsztvo dolgúje poszebno zahválnoszt Ny. Vel. králi, kí je 19. novembra 1930, na 400 létnici razpúsztá augsburgskoga szpráviscsa, sankcionirao naso cérkevno usztávo. Ár je tak zvonésnyia organizácija nase cérkvi oprávléna, zdâ sze more zacsnoti znotrésznye delo cérkvi. Kak nájvisisa gláva cérkvi 'zelém vpelati 'zivo miszionszko deloványe vu vsze evang. gmáne. Eto missionzsko delanyé sze more predvszem med mladínov razvijati; eta je, liki je tó obcsno znáno, vu pobojsnzskom csaszí vnogokrát vszako krsztsanzsko osznavlanye i vszaki potrêben krsztsanzski

fundament zgúbila, brez steroga pa nega harmónicsnoga 'zitka. Rávno tak je potrêbno te gorizrasztsene kotrige evangelicsanzske cérkvi po evangelizáciji pripelati k vretini preporodjenja, naj lüdsztvo verszko i jákosztno ponovlenyé doszégne. Eta vretina je Krisztus i nyegov evangeliom, po sterom sze nasa cérkev imenúje. Od Krisztusovoga evangelioma prehodjeno lüdsztvo zagvüsno bode delalo vszigidár na dobro bli'znyemi ino domovini, vu steroj evangelicsanzska cérkev popolno szlobodcsino v'ziva. Vkaní sze vszákí, steri miszli, ka te vu vezdásnyem csaszí telko zvisávani i gláseni humanitet rêsi cslovecsanzstvo. Jasz naszprotno trdím, ka je isztino meo te poznani nemski píszátel historije Niebuhr, gda je pravo vu szvojoj knigi rimszke historije: „Humanität ohne Divinität führt zur Bestialität.“ Stero tó zadéne, ka cslovek brez Boga zvirina posztáne, ka dneszdén od sztopája do sztopája lehko vidimo vu Rusziji.

Turobni glászi. Apr. 24-ga szmo vzéli szlobód v M. Szoboti od vdovice Lipics Ferencove. Po 60 létnom lépom 'zitka be'záji je eta verna mati, lübléna szvekrva i mila babica odisla vu nebeszko radoszt. Pri nyénoj skrinji szta Kováts sinyôr i Luthár dühovnik dr'zala trôstajôcse govore. — Vtrgnyena je nit 'zivlénya po dugsem vehnenyi 'Zibrik Ferenc mladénca v Pucunci, kí je szamo 21 lét 'zivo. Aprilisa 26-ga, lépí nedelni zvecsarek szmo ga szprevodili med

neszkoncsanom morji, steroga válovje je dalecs neszlo velko, ali nêmo trplénje.

Gda je gálya naprê mogla idti i nê je bilô csaszá, te szo robe tak hránili, ka szo v jeszi, ali v víno cvibak namocsili i v lampe szo nyim potiszno. Med tem szo nyim szpico vözéli z lamp, ali pá szo jo hitro nazáj djáli.

Gda szo pa csasz meli pocsivati, te szo pred seszt-seszt robov edno kopanyo prineszli, stera je seszt precznyekov mêla i vtoj szo nyim dáli jeszti — otrôbe, kaso ali grah.

Ár szo nyim vúsztá vszigidár podlo'zene bilé, szploj szo sze odévcsili od gucsa. Csi je tühinec priso na gályo, z „hu-hu“ glászom szo ga pozdravili. I csi je vecser Forstall je'zuitszki barát zmolo vecserásnyo molítev, z niksím csüdnim troblenyom, kak kaksá 'zivázen, szo szí legli doj na trde sztolice, ali pod nyé.

Esze med té, do 'zivázni ponizane robe, kí

szo zavolo rázni hűdodél prisli esze, szo vrgli protestántszeke dühovnike, ár szo vörni osztali k szvojemi vadlűványi, k evangeliumi i ni z ro'zjem, ni z obetanyem szo je nê mogli nagnoti na tó, da bi zatájili szvojo vero.

Esze je priso János dühovnik tüdi. Nájbli'zányi nyegov szôszed, kí je 'znyim vréd pri tisztoj lopati bio, je eden velkoga zrásza, mocsen Goliát bio, kí je z ednov rokôv gono lopaio, kak kaksí botics. János dühovnik je vcsaszí na prvi den na pamet vzeo, ka je toga cslovôka obráz szploj nácsisi, kak pa tê drúgi robov. Ovi szo vszi edne obráze meli, na steri sze je vídlo, ka nyim je 'ze vszedno, dűsa nyim nindri globoko szpi, szamo sze nyim escse têlo mantra tü. Ali na licaj toga velkoga, mocsnoga cslovôka je vido, ka nyemi tüdi dűsa trpi. Niksa velka nevola, nepravicsnoszt ga je mogla doszégnoti, za volo stere zdâ odürjáva cêli szvét. Nyegvo nêmo trplénje je grozno bilô glédati, bole grozno, kakpa csi bi gűcsalo, krícálo. (Dale.)

velkím tájlemányem z-boleznim szrdcom v nye-gov preráni grob. — Osztavile szta nász dvě obsztaranivi vdovici tüdi, kakti Szedonya Ana na Vanecsi, sztara 68 lét i 'Zibrik Judith v Sze-beborci, sztara 70 lét. — Naj májo vszi eti vö-preminöcsi szladtek grobszki szén i bl'zeno go-risztanénye! Nyé 'zalüvajöcsim pa naj dá vsze-ga trösta Bög vu nyegovoj szvétoj völi szí po-csinöti!

Instalacija nasega prvoga orszacszkoga püspeka szept. 22-ga bode v Zagrebi. Pri insta-laciji nazöcsi bode doszta cérkevni voditelszki oszéb tak z-nase dr'záve, kak z vönszki dr'zäv. Instalácijo zvrši eden püspek z vönszkoga or-szága. — Nas püspek Dr. Popp szo dotega maó vise 300 pozdrávov döbili. Med drügimi od bá-na i podbána Savske banovine, od armijszkega generala v Zagrebi, od presidenta církevne zvé-ze D. Dr. Keppler-a v Berlini, od tajnogatanacs-nika prof. D. Dr. Rendorff-a v-Leipzig, od ge-neral-sekretéra D. Dr. Geiszlera, od orszacszkoga püspeka D. Dr. Ihmels-a v Drezdeni, od presi-denta Ausztrijszke evang. církví D. Capesius-a v Beci, od presidenta Lutheranszke szvetovne zvéze D. Morehead-a v New Yorki i D. Jörgen-sen-a v Kopenhági; od theologicszkoga fakulteta v Beci i v Soproni itv.

Novo zebrániva voditela nase orszacske církví, Dr. Popp püspek i Dr. Roth szvetni církevni president szta po szvojem zebrányi eden obíszk vcsínila pri g. ministri právde Dr. Ljotič-i. Prevecs prijaznivo szta bilá szprejética. G. mi-niszter je obecsao naszkorno potrdítev odébranya obádvá nasiya nájvisišiva církevniya funkcionéra. Kak je znáno, püspek sze potrdi od Ny. Veli-csansztva, szvetni církevni president pa od mi-nisztra právde. Püspek je zebráni na csasz szvoje dühovniske szlú'zbe, szvetni církevni president pa na 12 lét.

Zagreb. Fara je ednoglászno szkoncsala, ka na edenstokni farof escse drügi stok dá go-rizozidatí. Tü bode vsze potrebne dvoráne za püspekovo pizsárno. Gorizidanye sze je 'ze zacs-nolo i do konca auguszta more zgotovleno bidti. Sztroski znásajo pô milio dinárov.

Rutenia. Eta krajina je nigda szploh orto-dox grcsko-záhodna bila, ali pôleg rimszke pro-pagande sze je doszta rutenov pridrü'zilo k-unialnoj církví, stera dr'zi grcsko-zhodne forme, 'zenidev popév tüdi, ali szpozna za glavo rim-szkoga pontifexa (pápo). Zdá po trüdi nisterni

ortodoxni popév i vucsítelov, sze je doszta ru-ténov pridrü'zilo k-grcsko-záhodnoj církví. Vise 100,000 düs sze je nazájvrnilo od oblászti rim-szkoga pápo na sztáro vero szvoji ocsákov.

Spanija. Vu etom, szkoron scsiszta r. kath. országi je revolucija vövdárila. XIII. Alfonz krao je z-szvojov familiov vréd osztavo dr'závo. „Ju-goszlovan“ maj. 9-ga pise, ka je v-Spaniji 75 procentov analfabetov. Tak je v tom táli v Spa-niji nájszlabse na szvétí. Spanija má milijone i milione lüdi, ki neznájo napiszati niti szvojeja iména. — Protestantje szo vnogomi pregány-a nyi i pot'ézenosztí bili vödjáni v Spaniji. Zdá szo vu republikí Spanije vöpovedali verszko szlobodscsino i popolno ednákoszt med církvami. Z-járma klerikalne pot'ézenosztí od-szlobodjene, doszta pretrépce spanyolszke pro-Testanszke brate nase z-lübéznosztjov pozdráv-lamo! Bárbi vu növom hipi obládnoszt vzéla v Spaniji isztina i szvetloszt evangéliuma!

Szamovolni dári na goridr'zánye Dü-sevnoja Liszta: Kováts Károly dühovnik G. Szlávecsi 10 D, Persa Ana Polana 5 D, Dani Ferenc Polana 10 D, Bencik János Beltinci 5 D, Mr. Siftar Ida Maribor 60 D., Poredos Matjas Pecsarovci 5 D. — Radi bi nadaljávali! Szrdcs-na hvála!

Hisztoricsna opominanya. 1631. maj. 20-ga je podzájao i opúszto Tilly Magdeburg vá-ras, steri, kak scsiszta evang. váras, je në meo volé prevzeti nyemi podeljenoga kath. püspeka. Trdi sze, ka je 30 jezér lüdi od 'zitka prislo, váras je pa szkoron popolnoma porob plamé-nov posztáo. Krics cágloszti sze je trgao na tö csinénye z cëloga nemskoga evangélicsansztva. — 1431. maj. 30-ga szo 'zé'zgali Jeanne D' Arc-o, „Francuzkoga országa lilíom“, ki je szvojoj domovini, szvojemi králi vu kriticsni vrémenaj velke szlú'zbe vcsínila. „Cérkev“ je vöpövedála na nyö, ka je „nazájspádájöcsa jeretnica, never-na bolvankinja“, pa je nyéni 'zitek plemeniti krsztsanszki 'zitek, pun z-diszciplinov, z-poniz-nosztjov, z-csisztosztjov, z-podložnosztjov, z-lü-béznosztjov, z-szmilenosztjov. 1910.-ga jo je iszta „cérkev“ za „bl'zeno“ vöpövedála.

Treszetijezero protestantszki miszioná-riusov dela med poganmi. 1815-ga leta je 175 protestantszki miszionáriusov delalo med poganszkimi národmi, dnesz 30,000, zvöntoga blüzi 150,000 domacsinov. Pred sztödvašzetimi létami szo oszemjezeropétszto dollárov obrnoli na miszionszke cile, dnesz 'ze predracsun pro-Testanszke miszije obri pôldrügi milliard svej-carszki frankov széga. Pred sztömi létmi je niti edne sôle në mëla protestantszka miszija, dnesz stirideszétšzedemjezero elementárni söl, ednoje-

zeropétszto szrédnyi i visnyi sôl, trisztô obrtni sôl, sztôedemnâjszet vszevucsilisc vszevküp z dvâ i pômillion osznovlenikov seregom glâszî naprêidénye.

V-pôganszki dr'zavaj vedno raszté racsun krsztsanov. V Egiptomi 100.000, na Madagaszkar zâtoni 358.000, v Indiji 2,247.000, na Kitajszkom 795.000, v Koreji 277.000, na Japon-szkom 164 000, med afrikanszkimi csrnkavci 2,587.000 dûs je evangelicsanszki krsztsanov.

Szobotsko evang. 'zenszko drústvo je i vu etom leti v-sôli dr'zalo posztne zvecsarke. Z-radosztjov szo poszlûhsali vküp szprâvleni verniki, roditelje, decê lêpo deklamativanye, návucsna verszka goricstenyâ i naprêdâvanya! Na 5-to nedelo je Bagâr Ivan theologus szlobodno naprêdâvanye dr'zao od vezdâsnyega szvetszkoga i verszkoga 'zitka. Jáko prilicsno i navdûseno naprêdâvanye szo poszlûhsâvci vrêlo poszlûhsali. Pri toga velikoga trôsta mladénca naprêdâvanyi szmo sze znôva ogvûsali, ka ednók vrêli delâvec má bidti vu Goszpodna vinogrâdi i vu nase szv. m. cêrkvi. Pintarics Mariska je zdâ tûdi, kak vszigdâr, vu velikoj meri vö zadovolila z-szvojim iszkrenim deklamativanyem obsinsztva zelénye. Bagâr Mirka, Karbi Erika, Ru'za Gâbora deklamâcie; Vljaj Vilme i Godina Málvine páрно zgovârjanye sze je vise mere csâkanya dopadnolo obsinsztvi. Po naprêdâvanyi je thee zvecsarek dr'zâni, vu sterom szo vernici med veszêlim zgovârjanyem po 'zenszkoga drústva odbornikojcâj darûvana szpecsenyâ, theo i vsza dobra po'zivali i stero je 'zenszkomi drústvi 1275 dinârov dohodka prineszlo. Na 6-to poszt-no nedelo je v-cêrkvi dr'zâni zaprtni posztni zvecsarek pôleg prebrânoga redovêka. Sokolskoga drústva orchester je igrao Luthera oblâdnosztî peszem: „Trdi grâd je nas Bôg zmo'zni“, i vecs peszmi z-virtouznim naprêdânyem. Vljaj Vilma je deklamâlivala „Krisztus, kak gôszta“, lêpo verszko peszem z-jâko vugodnim naprêdânyem, vszem vernikom na veliko zadovolnoszt. Szlobodno naprêdâvanye szo dr'zali Heiner Géza hodoski dûhovnik, stero szo nazôcsi bodôcsi z-velkov navdûsenosztjov i radosztjov poszlûhsali. Po dokoncsanyi redovêka i po vernikâj szpêvanyî i seniora poniznoj molitvi, sze je i té verszki zvecsarek odpravo. Evangelicsanszkoga 'zenszko-ga drústva agilisne kotrige Ocsa nebeszki ob-dr'zi vu Goszpodna missionszkom deloványi i vodi je od oblâdnosztî, do oblâdnosztî!

Evang. szvétki i evang. vere dr'z. szlû'z-benici. Z-vecs krajov sze to'zbe glâszijo, ka ni-ki voditelje nerespektâlivajo dr'zâve on zâkon (14. §), ka evangelicsanszki szlû'zbenikov na Velki pétek i na reformatie okt. 31. szvétek neszmijo od bo'ze szlû'zbe zadr'zâvati. Nâimre prôti nisternim cesztarom jesztejo zatoga volo to'zbe. Gori pozovêmo ti doticsni faktorov pazko i tê to'zb vrâcsenye proszimo.

Dâri na Dijacski dom. Z-Gederovec Krânyec Peter ostarjâs 100, z-Tisine Cipôt Lajos ostarjâs 50, z Mûrszki Petrovec Andrêcs János 60, z-Szobote Fliszâr Jô'zef szabô 20 din. Z-Püconszke gmajne vküppobrâni dobrovolni âldovi 544 Din. z-Szobote Norcsics Lajos 10 Din. Vszém daritelom nâjlepsa hvâla! Teska vrêmena nasz doszegûjejo, ali dônok moremo vadlûvati, ka vere lûbézni toplôcsa nevgâszne vö z-szrdc celô, szamo vu ti mlâcsni drevéno szpi.

Puconszka fara je márc. 22-ga mêla szvoj réden gmânszki obracsunszki i proracsunszki gytlês. Po vrêlom szpêvanyî i molitvi szo Kûhâr Stefan inspektor ôdprli gytlês z-navdûsenim govorom, vu sterom szo opominali gmânare na one dû'znosztî, stere 'zelê od nyi cêrkev vu vezdâsnyem te'zkom cajti. Z-prelêpoga govora zacsetni tao esze zamerkamo. „Postûvano szprâviscse! Gda szmo sze na etom meszti z-Bo'ze miloscse znovics vküper szpravili, da naj Vam, zasztopnikom nase evang. gmâne, kak celoj gmâni i poszameznim dacsnikom polo'zimo racsune od nasega ednoletnoga dela, vertûvanya i safarûvanya na tisztoj podlagi, ki szte nam jo omogocsili z Vasimi materijalnimi szredsztvi, z-tisz-toga zavûpanya, ki szte jo nam podarili za vod-sztvo nase evang. gmâne: Vasz vsze navzocse prav priszrcsno pozdravlam. Gda idem prêk na moje vendar kratko porocsilo, Vasz proszim, da poszlûsate tiszto mirno i premisleno, da pri po-edini recsaj znali bodete, kaj znamenûjejo za naso cêrkev, poszebno pa za naso gmâno, da tak znali bodete dati szvoje mislenye glaszno, pred denesnyim nasim szpraviscsom, kak jo i dam jesz na javnoszt, v interesi nase szv. mat. cêrkvi. — Moje porocsilo je kratko, ali vendar velike vszebine. — Ednoleten tekaj v nase gmajne zivlenyi je z-dûsevne sztrani razveszeljiv, vendar sze je pokazalo med poszejanim csisz-tim zrnyom nikelko kokoja. Dnesz szî dr'zimo za dû'znoszt, da te kokoj vöcsisztimô, da bode pridelek, nasa 'zétva i v cerkevnom dugoványi csiszto-ga zryna. — Je te 'ze vzrok zvûnesnya

gonja proti naši cerkvi, ali je vzrok poszrmaškitev kmetszkoga naroda — v denesnyoj velkoj krizi — ki je tüdi i veksi tao nase gmajne, nemo iszkali, razveszeljivo pa je, da szo bo'ze szlü'zbe bole obiszkanie bile v pretecsenom leti, kak pa do tisztoğa hipa. Verszki znacsaj je tak bole obhodo vsze nase vernike, stero na tom meszti tüdi moremo zagotoviti i z veszeljom ugotoviti. — Edini nas verszki liszt „Düsevni liszt“, ki je edna obramba tiszte nase ev. cerkve, ki je napadena od doszti i razni sztrane, kaže napredek v naprêplacsniki. To je zname nye, da véksi tao nasi vernikov je szpoznalo potrebo toga lizsta. Vendar kelko penez nüca goridr'zanye ednoga taksega lizsta i keliko dela, je potrêbno, da nasi gmajnarje i verniki nase szv. mat. cerkvi vszi escse vernêse i bole gorecse podpêrajo té lizst.“ — Potom szo dühovnik naprêdâli szvoje oznanilo od prem. leta, szpômenovsi sze zevszê presztorov fârnoga i cêrkevnoğa 'zitka. Kakti od jubileuma 400 lêtnoğa Augsburgskoga verevadlûvanya; od dr'z. zákona za protestantske cêrkvi; od nase nôve cêrkevne usztave, za stera vsza mámo zrok na radoszt ino hválodávanye. Szpominâli szo sze nadale od reformâcije szvétka szvetûvanya na dên okt. 31-ga; od pregányanye trpécsi ruszoszki nasi krsztsanszki bratov; od szvetûvanya „Materszkoga dnêva.“ 'Zalûvanyem szo naprêprineszli, ka sze vszigdâr nájdejo mlâcsne düse, stere szvojo vero zatajijo. V preminôcsem leti szta dvê evang. oszebi v r. kath. cêrkvi szklenile 'zenidev i tak vsze szvojo deco naprêôdale. Edna fârna oszoba v Pecsarovci i edna v Zagrebi je pa katholizêrala. „Vérsztvinszka kriza vnoğokrât kmicsne kêpe mála pred méne, tak miszlim, ka má bidti vszi moremo na nikoj pridti. Drügocs sze pomirim, ár tak miszlim, záto gratûjemo szrmaskêsi vu ti zvonêsnyi, naj bogatêsi gratûjemo vu ti znotrêsnyi.“ — K fare tradicionalnoj návadi verno szo tüdi pretecseno leto lêpe szamovolne áldove prineszle vrêle düse na rázlocsne cile. Racsunzke knige szvedocsijo, ka vu gotovi penezaj vszevküp 17,784 D. 90 p., zvonôtoğa na Diacski Dom 643 l. psenice i 914 l. 'zita. „Bo'zi blagoszlov bojdi nad vszêmi tisztimi dobrimi düsami, stere nemilûjejo za naso cêrkev ino za nyêne cile ni trûda, niti áldovov“. — Za verszko vcsenyé decè vu vszê fârni soláj, csibâr z-velkov tézâvov, itak je preszkrbleno nateliko, ka nasa deca nindri

neosztânejo brezi vadlûványszkoğa vcsenyá. Hvála pri tom deli Rátkai Ödön i Titan Jo'zef s. ravniteloma, steriva szta na pomôcs dühovniki. — 1930. leta je fara notrijemánya méla 52,575·95 D, vödávanya 50,111·06 D. V hranilnici (spargaszi) i na bojnszkom poszrojili má fara 33,756·20 D. Na poprávlanya je obrnyeno 12,073·60 D. — Na meszto pok. Szlivnyek Franca szebeborzkoğa obcsinszkoga kurátora je zabráni Celec Stevan, ki je naprêpiszâno priszego taki polo'zo. Gyülês je escse prineszâo rázlocsna fontosna szkonasanya i potom sze je zaklûcsó.

Gornya Szlâvecsa. 1931. IV. 26-oga, ná nedelo Jubilate, je blla vu nasoj cêrkvi ôszvetná konfirmâcija. 27 otrok je bilô konfirmâlvano, med têmi 17 pojbov i 10 deklin. Dári na cêrkev zidanye po zlâtoj knigi: Bohár Lajos, delovodja iz Gor. Lendave, je med szvojimi delavci vküpnâbro 108·30 Din., Krányec Franc, roj. iz Nuszkove, z Buenos Aires-a (Argentina) je posz-lao 1 dollár, Gomboc Józef, roj. v-Do!. Szlâvecsi, z-Chicago posz-lao 50 Din., Benkó Franc z-Gor. Szlavecs št. 45, 30 Din., Potocsnyek Ivan, roj. v-Dol. Szlâvecsi, z-Szentgotthárda 150 Din., Vidonya Ivan z Dol. Szlavecse 30 Din., Kiszilák Károly csevlar z Rogasevec 150 Din., Roposa Júri z-tüv. z Nuszkove 30 Din., Dár konfirmandusov 145 Din., od Gusztáv-Adolf drústva 2000 Din. Vszêm daritelom nájtöplêsa hvála! Proszimo nadale dáre za naso cêrkev i za farov grüntni kamen! — Na vüzenszki pondélek szmo offertorium dr'zali na fond nasi stampov, vküper je prislo Din 91·40. Bôg naj blagoszlovi daritele ino té milodáre, steri szo znojom líca szprávléni! — Májusa 3-ga, po bo'zój szlü'zbi je méla nasa gmâna szvoj lêtni rédni racsunzski gyülês. Gmânszkoga vödávanya je bilô 1930. leta 87,588 D 90 p, notrijemánya pa 143,100 D 35 p, csiszti osztânek je tak 55,511 Din 45 par. Gmâna zvün toga itak má dugá escse na zidányi cêrkvi 50.000 Din. amortizâcijszkoğa poszszojila. Tô de doj placstûvano do 1937. leta, ár je na 10 lét bilô gorivzêto. Na tom gyülêsi je obnovleni bio presbitérium. Za presbitere szo odebrâni bili iz Gor. Szlâvecs Celec Júri i Bokán Franc, z Dol. Szlâvecs Ivanits Mátyás i Vidonya Béla, z Küzme Csurman Franc i Csurman Miklós, z Szotine Kocsár Stefan i Vöri Mihály, z Szerdice Szkledár Miklós i Küzmits Franc, z Nuszkove Frumen Mátyás i Benko Franc, z Sv. Jürja 'Zohár Alojz i Makovec Franc, z Vecse-

szlavec Sajt József, z Pertocse Obál Jenő, z Gor. Lendave Bohár Lajos, z Vidonyec Hajdics Lajos. Ti znóvics odebráni presbiterje szo dojdjáli presbitereszko priszego ino szo oblúbili, ka do verni delavci vu szvojem pozványi. Na stero szo je dűhovnik tűdi bűdili vu szvojem govori, steroga szo meli k novim presbiterom. Za peneznika je odebrani doszedásnyi peneznik, fare agilen kántorvucsitel Pojbics Gyula. Bo'zi blagoszlov proszimo na té nűve fárne csesztnike!

Bodonszka mladina sze pripravla nasztavití evang. mladinszko drűštvo. V nedelo 3. maja ob 1/2 2 vűri sze je zbrala Bodonszke fare mladina na prigovarjanje csasztitoga g. farara, vu prosztori farne sole. Pozdravní govor i otvoritev szejje szo meli cs. g. farar. Z-pár recsamí szo osztro oriszali potrebo i hasznovitoszt zdrűzenya. Nadale je Fliszar Karol, predszednik, Prekmurszkoga evang. mladinszkoga drűštva v Puconci, po krátkom pozdráví dr'zao kratko i zanimivo naprejdávanje s pomenom i potrebi mladinszke organizacije, stera naj pod krilom nase sv. ev. materé cűrki dela za zdru'zenye i napreidėnye nase Prekmurszke evang. mladine. Vu szrdcaj mladine sze je zbudilo velko zanimanje do etaksega drűštva. Potom szo escse g. farar, g. vucsitel Vukan i dva gmánara vrėlo pobűdjávali mladino k nasztavitvi pri nyij prepotrebnoga drűštva. Prihodnja szejja, na steroj sze drűštvo usztanovi bo 17. maja popoldnevi ob 1 vűri v šoli. Mladenci i mladenke pridite vszi! — Flisár Karol, Gorica.

Puconci. Preminűcse leto je bilo v nasoj fari rojeni 43 decskov i 28 deklin, vszevkűp szamo 71 decé. Z-eti 1 decsek i 2 deklici, vszevkűp 3 nězákonszke decé. Mrlű je 60 oszeb, 35 moskoga szpűla i 25 'zenszkoga szpűla. Rojencov, doticsno vűpreminűcsi je szpadnolo na poszebne fárne obcsine: Puconci 6:5, Andrejci 3:1, Bokracsi 2:2, Brezovci 5:9, Dolina 7:1, Gorica 4:2, Krnci 2:1, Lemerje 8:5, Markisavci 2:3, Moscsanci 3:3, Pecsarovci 4:3, Predanovci 3:2, Pu'zavci 5:2, Polana 2:3, Szebeborci 4:8, Salameneci 4:3, Vanecsa 7:7. Zdalű sze je 30 párov, med tėmi 2 pára tákxi, ka je műz- i 2 pára takxi, ka je 'zena r. kat. vere. Prikonfirmácii je bilo 46 decé, med tėmi 22 pojbov i 24 deklin. Z-Goszpodnovov Szv. vecsėrjov je 'zívelo 1851 oszeb; 739 moski i 1112 'zenszki.

Z-rim. kath. pűspeka protestantszki dűhovnik. Dr. Garrett Julioja szo 1924-ga poszvétili v Cochambom (Bolivia) za pűspeka. Dr.

Garrett je blűzi pred ednim letom obiszkaoo Rim i za csasza nyegovoga tam zdrűavanya szo sze dvojuvanya zbudila gori vu nyegovoj dűsi od zahtėv pápo. Osztavo je rimszko katholicsanszko cűrkev i dűhovnik je pűsztao amerikanszke protestantszke episkopáliske cűrki. Zda je pri tekla doli deszėtmėszecsna nyegova vardėvanya szlű'zba. Dr. Garrett je 42 leti sztar, v Boliviji rojeni spanyol.

Kokűs to'zba. Sto bi tű vervao, ka bi sze vu vezdásnyem vrėmeni tákxa to'zba dala naprė, kak je naszledűvajűcsa? Pa bogme jeszte, i stera je 'ze pred to nájvisiso birovijo poszlána. Od toga pisejo cűloga szvėta velke novine, razprávlajo jo i oszmėhávajűcs gucsijo od nyé. Delo sze je tak zgűdilo: Na Athos brėzini, nė dalecs od Soluna v-Grcskoj dr'zavi jeszte eden klűster (barátov szamosztan), steri je te eden nájstarėsi i znábidi tűdi nájvéksi na cűlom szvėti. Vtom kráji na velkom presztori szamo barátje prebivajo. Tá krajina je eden máli ország. Barátov prednyák (prior) tam tak kralűje, liki eden máli kralics 'ze vise jezero lét. Májó szamolasztne zákone (pravdė) tűdi, pűleg steri sze ravnajo. Nė dávno szo szí nűvoga priora (prednyáka) zėbrali barátje i té je vűnaisao, gori je prisao na tű, ka tė barátje nėzívelo pűleg zákonov i nezdr'zijo naprėszpízani právd. Eden sztári zákon jeszte (szam Bűg zná, z-sterė sztotine), pűleg steroga je prepovėdano 'zenszkomi szpűli i 'zenszkoga szpűla sztvaram, szamicam tam prebivati. Prior je szkűszo i ogvűsao sze je, ka barátje jáko doszta 'zenszkoga szpűla sztvári: kokűsi pűvajo. Belice odávajo i lėpe dohodke májó z-toga, piscsance pa 'zmáhno potrosijo. Kűretino i nájvre nyé 'zupo tűdi za tėcsno hráno v'zivajo. Nűvi prėdnyek sze na té zákon zezávajűcsi, je prepovėdao kokűsi dr'zánye (kokűte nė). Barátje szo prűti tomi zrendelűvanyi protito'zbo zdignoli (apelálivali szo), to'zba sze je pred vszėmi forumi szodnije obrnűla i pri tom nájvisisem forumi z-tėm szűdom dokoncsala: *da szo kokűsi do eti mao dr'záne v-toj dr'zavl, sze naj tá návada du'ze dr'zi.* Prior je z-tėm szűdom nė bio zadovolen, to'zbo je pred *mednárodo szodiscse v Hąga vąras poszlaoo, naj sze tam oszűdi, jeli do barátje szlobodno dr'zali kokűsi na Athos polotoki, ali pa nė? Cűli szvėt z-nále'znosztjov csąka tė szűd! Ka bode pravo k-tomi Krisztus?!... Jeli szmo pred Krisztusom v-1931-tom, ali pa po nyegovom rodjėnyi v-1931. leti?*

Evangelionszke vere ino cérkvi obcsinszki prigodi.

Naprédáni po

KARDOS JÁNOSI Hodoskom dühovniki.

Ali gda bi v-eden lög prisao, nedovédno nad nyega vdári eden konyenik z-vojniki szvojimi, i vkrá nyemi vzeme zlátov puno pènezno ladico. Tetzél, kak vragometen trôbi, jávcse, i roblenike sztô jezérkrát v-globocsino pekla prekuné. — „Tiho! tiho!“ — velí nyemi konyenik, i medtém naprévzévsi odpüszték szvoj, pred ocsi nyemi ga dr'zi, erkôcsi: „jeli me nepoznas vecs? Vidi odpüszték, z-sterim szí na tó szlobodcsino dao!“ Barát je zanémo, i z-boleznim szrdcom dale vandrao. Prázna ladica nyegova sze i zdá szkrbno varje v-Jütterbogka varaskoj hi'zi.

Odpüsztiki etaksi szo celô opôjili i vmôrili dúsno vészt lúdi; ár szo naszlédnye tak stímali, ká greh nemore bidti ka velikoga, geto sze za eden nevolen gros, i najvise za eden zlát tak lehko odkúpiti dá. Vu toj blôdnoj veri szo esce bole pokrepleni po Tetzela blázni predgaj, ki je zevszov neszramnosztjov tak vcsio, ká je etaksi odpüszték najvéksi i najdragsi dár bo'zi; ká pápov zásztava i kríz takso môcs má, kak Krisztusov; ká je szin bo'zi vszo oblászt pápi dao prék, i szam vecs nekralúje do konca szvéta; ká on (Tetzél) nebi mênô z-Petrom apostolom vu nebészaj, geto bi po odpüsztiki vecs dús zvelicsao, kak ete apostol po celom deli szvojem. Tak je preklinyao imé i zákon bo'zi, ete gnúszzen rob trobúha i mányi nájimnik knuce!

Med prôsztim lüdsztvom sze vszigdar vecs blôdni, kak prav rázumni nahája; ka drúgo bi sze tak csakati dalô naime vu oni dreszéli vrémenaj, gda je grozna nôcs neznanosztí i szlepo-te pokrívála dühovno sztávo nê li ti nisziki, nego i ti najvisisi sztánov lúdi po vszem líci zemlé? Nê csúdo tak, ká je ete jálen deras gehenne vise vüpanya sreccsen bio vu bláznom tr'ztvi szvojem. Jezere szo na porob szpadnole groznoj mestrii nyegovoj. I koga je globse rano nyi pogübelen szpadáj, kak toga pobo'znoga Luthera, kakti nyi vernoga i dobrovolnoga pasztéra? Ár gda bi cèle csréde etak zapelani lúdi pri obcsinszkój szpôvedí i ti nájrúznési grêhov vno'zino zevszov bátrivnosztjov i neszramnosztjov vadlúvale, i od nyega sze trdnój pokôri podvrzti

stele; ka je mogao szkúsziti na veliko bolezén plemenitoga szrdca szvojega? „Nam je nê pot-rébna pokôra; ár odpüsztke mámo, po steri szo nam vszi grêhi, predtém i potom vcsinyeni, za nase pèneze od pápo odpüsztzeni, stere bi naci li zaman vövrli.“ Tó je bio odgovor, steri je Luthera grozno sztrôszo vu dúhi, geto je nevtajeno prevído, ká sze etak oszlepleno lüdsztvo od pènez i dúsne vészti, vere i zvelicsanya, trôsta i vüpanya szprávi, i pá vu sztávo gnúsznoga pogansztva szúhne.

Pri vszem tom szo billi i plemeniti, zevcseni, pobo'zni i od bláznosztí ete nepokvarjeni mó'zje, ki szo toti liki rêtke ali dônok csiszte zvézde vu nocsnom mráki, odicseno szvétili z-tráhom isztine vu etak tú'znoj kmici cérkvi bo'ze. Eti szo, liki ednók Nicodémus k-Jezusi, zevszé krajín szkrívoma prihájali k-preszsvetsenomi i szrdcsnómi prijáteli csiszte isztine evangelionszke, Lutheri, da bi zvedili od nyega, ka miszli od tr'ztva odpüsztkov. On je ednáko vadlúvao pred nyimi, ka sze mrzi dúhi toga pobo'znoga, nê li eto neszramno tr'ztvo, nego i poprék cêla sztáva cérkvi i obcsine krsztsanszke, i ká bi prislo vrémen, da, brezi ocsiveszne bláznosztí prôti Bôgi i ôroki nyegovómi, nebi vecs mogôcse bilô, du'ze múcsati, zlo etakse trpeti, i bin táljemánya nad szebom meti. I tak szo miszlili 'z-nyim navkúpe i krsztsanszki prijátelje nyegóvi. Kaksi trôst, i kaksi nágib tak za vihéno szrdce nyegovo, ká szo i drúgi prévidili i obcsútili, ka je pot-rébno, i gotóvi billi pod zásztavo isztine sztánóti ino kre nyé zaklácse-ne pravice glász i ro'zje zdignóti!

Med etaksími násztaji, i pri pobo'znoj vrélosztí szvojoj je celô pozábo, ká bi on, kak mládi i szirmaski barát, malo vüpanya meo, prôti tak zmo'znómi pápi, i nyegovim tivárisom ino szlugom, ka znamenitoga doprineszti. Ali gvúsnoszt nedú'zni cílov, vera vu Bôgi, i szvéta vrélosztí neszpítáva za 'zmécsave, negléda na zádeve, gda sze goriáldüvati setúje. Zátó je on szledí csesztô szam pravo: „Onoga hípa szem jasz eti vu záporníci predgar bio, i mládi doctor, ki szem sze z-ognyom i dúhom bojúvao kre sz. pizma. Vidívsí pa, ká sze vnogo lüdsztva tiszka z-Wittenberga za odpüsztiki, i jasz — tak isztinszko právim, kak me je Krisztus odkúpo — neznojôcsi, ka bi bio odpüszték etaksi, liki szo i drúgi néznali; ednáko szem zácsao predgati, ká sze od kúpüvanya odpüsztkov es-

cse bögse i gvüsnése delo dá oprávlati.“

K-predgam etakse dôbi sze je neszmerina vno'zina vküpnatiszkala; ár sto nebi 'zelo csüti mó'za onoga. ki je tak lepô, osztro, pobo'zno i nepresztraseno prôtigúcsao rú'znim falingam bláznikov, z sterimi szo celo církev i vero nateliko oszkrúnili? Ali ni z-tem je nê zadovolen bio vrêli doctor nas; — nikak nê! — nego je i v-1517. leti, szlêdnyi dên vszeszvêtzscseka, 95. glavni isztin vere vö dao zostampati, i na dveri wittenbergszke gradene církví prikeliti, od steri razkládanya odgovor i racsún, tak z 'zivov récsjöv, kak vu piszmi dati, sze je prôti komikoli za gotovoga vönazvêszto, i kogakoli na stükanye od isztin eti pôzvao.*) Pozványe eto sze je naime Tetzela dotikalo; ali on je nêszmeo naprésztánoti, geto sze je bojao Luthera velike zevcsenoszti, i obszúto je tak szvojo vbôgo neznanosz, kak dël szvoji gnúszno bláznosz. On je i táosztavo precí krajino Wittenberga, tak da je nigdar vecs niti nê videni vu nyê. Prôttomi szo isztine Luthera od vszê z-velkim 'zelényem cstete. Vu jezero jezèr prepiszki szo sze one razposzlale po vszê dr'zélaj, i cseresz stíraj mészecov szo, prôti vszê m zádevam i vszemi veroszttüvanyi pápinszki sztrá'zarov, 'ze po celo j nemskoj zemli szpoznane bilé. Povszéd je li od szrdcsnoga wittenbergszkoga baráta bila récs, i, liki na veliki prvi dên riszálszki, je med sztráhotov szpitávano: „ka má z-toga bidti?“

Medtêm csi je taki Luther zdâ escse niti na miszli nêmeo, z-církví rimszke vösztôpiti i nyé prhki zid dolizrústiti; dönok sze vödánye vise imenüvani isztin meszto zacsetka znamenitoga i blagoszlovnoga dela nyegovoga prestímati more. I záto *popravek* (reformatio) *církví* od 31-ga dnêva vszeszvêtzscseka 1517. leta racsúnamo.

Ali tr'ztvo odpúsztkov pápinszki prepraviti, je mocsno goridjao pri szebi. Záto je piszao Brandenburgszkomi Alberti, mainszkomi zebra-

niki, vu koga imèni sze je Tetzeli z-krámom szvojom kláto, i ze-vszo v poníznosztjov sze nyemi je molo, naj bi tak velikoj bláznoszti kak najhitrê konec vrgao. „Ka mam, i ka morem jasz drúgo csiniti, vizzoko postüvani púspek i m'losztiven poglavnik, nego naj visenoszt nyihovo proszim, da ocsinszko szkrb szvojo na dugoványe eto obrnéjo, i prepovéjo kni'zice one, stere szo brezi dvojnoszti zvön znánye i vole nyihove vöprisle, i da glaszitelom odpúsztsénya drúgo pôti ino dôb, vözravnao.“ Tak ponízno je piszao vu zacsetki Luther.

Ocsiveszno je tak, kâ bi on pogübelno dugoványe eto, steromi je cela církev 'ze pred nyim tak dúgi csasz prôtikricsala i zaman vrászto v proszila, zaprva jáko rad li zlêpa szkoncsao ino v-rêd szpravo; ali ni odgovora je nê vrêden prestímati; i tak je hodo, kak vnôgi drúgi plemeniti mó'zje hodijo na etom szvéti, kí z-lübézni isztine to dobro i pravicsno dugoványe pod obranbo vze mejo. Ti veliki i zmôzni szo ga zavrgli, ti szlabi i bojázlivi sze sztrasili nad szrdcsnosztjov nyegovov, hûdi bláznici szo ga z-pogübelov szagali i za pogübelnoga vöprekricsali, i ti dobri, kí szo sze nad bátrivnim zacsetkom nyegovim z-szrdca radüvali, je zdâ escse malo na szvetloszt sztôpiti szmelo. Ali on sze je, kak bo'zi szluga, na Bôga szlono; i kí vu Visnyem szmê polo'ziti vüpazen, on sze lüdi nema sztrasiti.

„Gda bi jasz“ — velí on szam — „odpúsztkom obprvim prôtiszvano, i nad etim sztopájom mojim bi sze celo szvét csüdivao, kak da bi môcs mojo premágajôcse delo zacsaio; velki i máli predhodnika (prior et minor) mojva, po vnôgom jávkanyi i kávkanyi nadignyeniva, szta k-meni prisla, i celiva trepetajôcs szta me proszila, naj nebi v szramoto posztavo réda nasega; ár bi ti drúgi redovje, praj, 'ze juvkali od radoszti, i naime dominikánuske, kâ nebi szamo oni osztali v szramoti nego, i augustinianiske bi spot i vorcan na szebi nosziti mogli. Na stero szem jasz etak odgôvoro: lübléniva otca! csi je delo moje nê v-bo'zem imèni zacseto, tak hitro veszne; csi je pa vu bo'zem imèni zacsnjeno, nihájta nyega oprávlati. Potom szta nyidva múcsala; jasz szem pa escse eto pridao: csi je dotéc tak slo; potom escse bole idti má, csi Bôg scsé. Amen!“ — (Nadaljávanye.)

*) Rázum isztin eti je poprêk naszledüvajôcsi: cslovek sze li po veri zvelicsa i vzeme grêhov odpúsztsánye; odpúsztki sze borijo tak z-csloveka blá'zensztvom, kak z-sz. piszmom i li osztanki szo indasnye cerkevne pokôre; pápa nema oblászti odpúsztsánye grêhov, stera je li Bôgi lasztivna, on je li glásziti dú'zen z-evangeliomom odpúsztsánye i miloscsio bo'zo tim prav povrnjenim; kí grêhe prav ob'zalúje, on sze rési kastige bo'ze brezi odpúsztkov; kincsi Zvelicsa i církví szo ôrok vszê verni, i nê na pápo zavüpani, itv.